

De Waddenacademie, het Waddenfonds en de regionale economie

Presentatie voor Rotaryclub Dokkum
Posthoorn, Dokkum, 6 februari 2013

Prof.dr. Jouke van Dijk
Voorzitter/directeur Waddenacademie

Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen RUG

Overzicht

Waddenacademie / Waddenfonds
Regionale economie
Wonen
Toerisme

DISCON 23 maart 2013 Groningen

Provincie Noord-Holland, 21 juni 2012

3/7/2013locatie, datum

De Waddenacademie (opgericht 2008)

Een instituut van de KNAW (opgericht in 1808)

Doelstellingen

- het identificeren van domeinoverstijgende kennisleemtes ten behoeve van de duurzame ontwikkeling van het Waddengebied en het articuleren van voor het Waddengebied relevante onderzoeksvragen;
- het bevorderen van een samenhangende onderzoeksprogrammering op regionaal, nationaal en internationaal niveau; integrale systeembenadering
- het bevorderen van informatievoorziening en kennisuitwisseling in en tussen de kenniswereld, overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Portefeuilles

Geowetenschap

Maatschappij en cultuur-historie

Klimaat en water

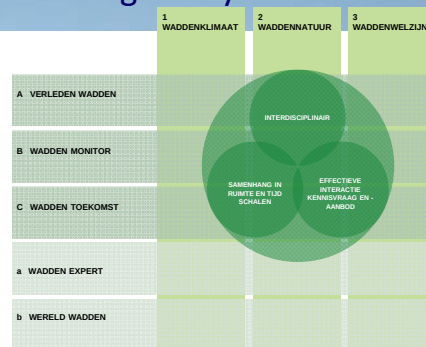
Ecologie

Sociale en ruimtelijke economie

Matrix: Integrale Systeembenadering

Start: De integrale kennisagenda

- Titel: 'Kennis voor een duurzame toekomst van de Wadden'
- Kennisagenda voor het Nederlandse waddengebied
- 30 mei 2009 aanbieding kennisagenda aan voor het waddengebied verantwoordelijke bewindslieden

Kenmerken Waddenacademie

- Netwerkinstelling
- Koppelt wetenschap en beleid aan elkaar
- Doet zelf geen onderzoek
- Advisering over kennishuishouding Waddenfonds projecten
- Veel aandacht voor publieksactiviteiten (wadblik, wadweten, werkendwad, publicaties, etc)
- Wetenschappelijke symposia en workshops
- Compact (vijf parttime bestuursleden en klein bureau 4 fte)

Voorbeelden van wetenschappelijk activiteiten van de Waddenacademie

- **Symposia (2x per jaar) en workshops over o.a.:**
 - Koelwaterproblematiek centrales
 - Blue Energy
 - Mosselproblematiek
 - Review bodemdaling gaswinning Ameland
- **Trilateraal wetenschappelijk symposium in november 2011 in Leeuwarden als voorbereiding op de trilateral ministersconferentie in februari 2014 in Denemarken**

Waddenfonds en Waddenacademie

Doelstellingen Waddenfonds:

- Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het waddengebied;
- Het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;
- Een duurzame economische ontwikkeling in het Waddengebied en een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het Waddengebied en de direct aangrenzende gebieden;
- **Het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het waddengebied → Waddenacademie**

Waddenfonds en Waddenacademie

- 2011: Onderhandeling met het Rijk over de decentralisatie en voorwaarden;
- 14 september 2011: Bestuursakkoord;
- Uitgangspunten:
 - Handhaven doelstellingen Waddenfonds;
 - Huidige Uitvoeringsplan 2010 – 2014 blijft van toepassing voor de komende twee jaar.
 - Nieuw Uitvoeringsplan 2014-2017
 - **Waddenacademie: kennishuishouding**

Van plan naar programma

Accenten voor de langere termijn:

- Programmatisch werken;
- Minder versnippering;
- Waddenbrede coalities;
- **Onderzoek integraal onderdeel van programma's**
- Benutten ervaringen pionierprogramma's.
- De drie Provinciale Staten stellen het nieuwe Uitvoeringsplan vast (eind 2013) als kader.
- Nog beschikbare budget: ca. 500 miljoen

Rol Waddenacademie in het gedecentraliseerde Waddenfonds

- Adviseren over de kenniscomponent van de programma's
- Ondersteunen van programma-indieners bij het inrichten van het kennisonderdeel;
- Evaluatie en monitoring van de duurzame kennisontwikkeling in aanvulling op evaluatie en monitoring van doelmatigheid en doeltreffendheid.

13

Regionale economie wonen en werken

14

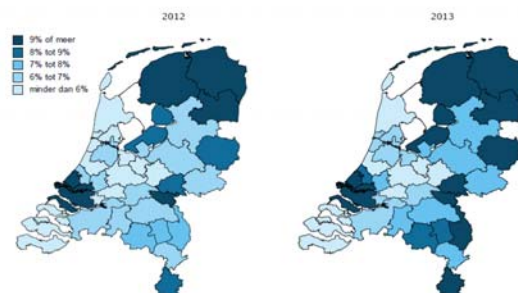
Hoe staan we ervoor?

- Noorden: banen groei goed, werkloosheid iets hoger
- Crisis verhuut vergrijzingsprobleem → krapte komt
- **Gebrek aan banen aan de onderkant van de arbeidsmarkt, vaak grote afstand arbeidsmarkt**
- **Voorlopig geen krimp, wel vergrijzing: bevolking concentreert zich in de steden, platteland vergrijst**
- Maar: Randstad steeds meer congestie, steeds meer behoefte aan goed leven in mooie woonomgeving: een uithoek is voor sommigen een paradijs!
- Platteland: consumptieruimte + Nieuwe Werken, maar dan wel met Broadband ICT
- Meer banen creëren? Regionaal beleid is over → het komt aan op eigen kracht! **Topsectoren?? Geld??!!**
- **Sleutelwoorden zijn: creativiteit, innovatie en ondernemerschap. Hoe doen we dat?**

© Prof.dr. Joke van Dijk

Rotary Dokkum, 6 februari 2013

Kaart 1 Werkzoekendenpercentage per arbeidsmarktregio eind 2013

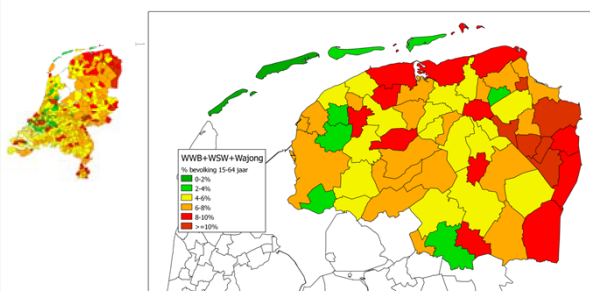
Bron: UWV Arbeidsmarktprognoses, update januari 2013

16

rijksoverheid
groningen

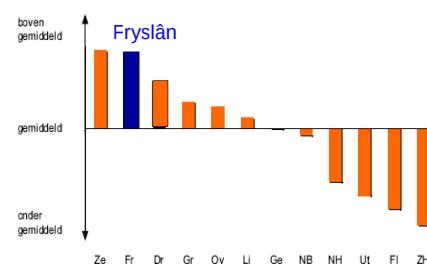
Doelgroep Participatiewet 2011: 85.000

(WWB+WSW+Wajong) 2011, als % van de bevolking 15-64 jaar (inclusief overlap)

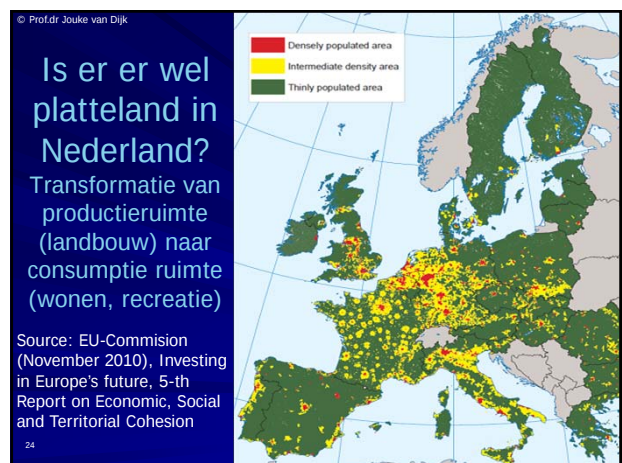
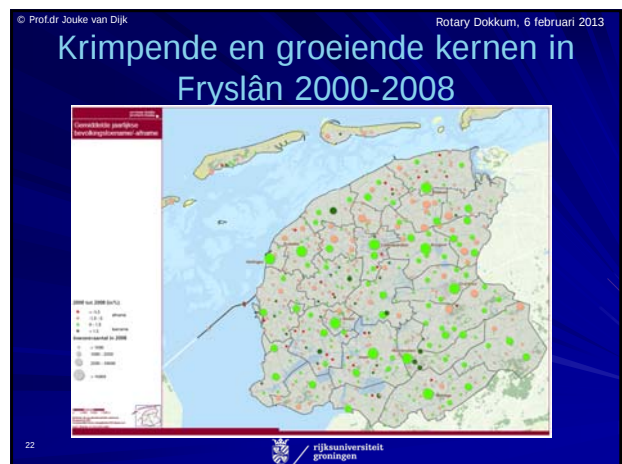
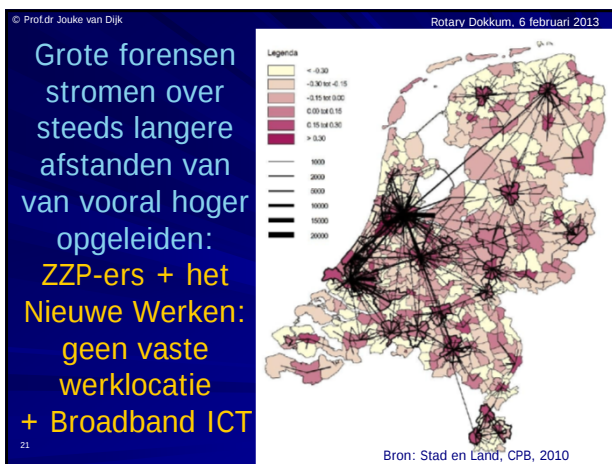
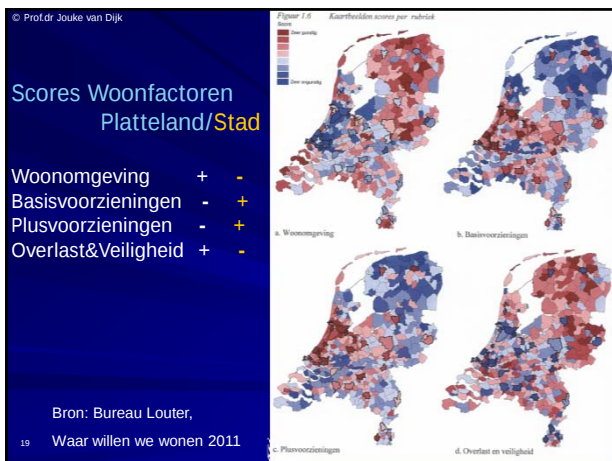

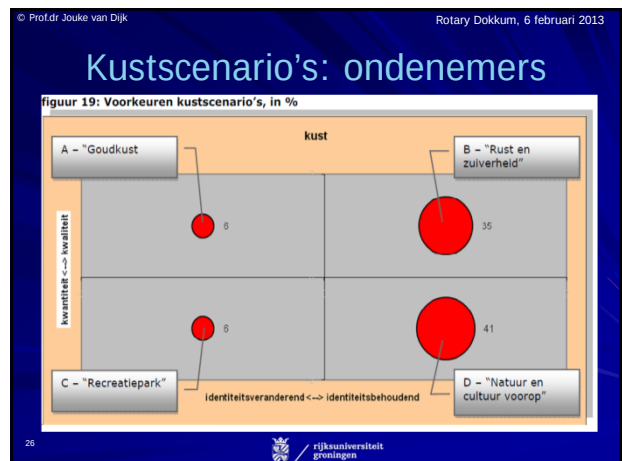
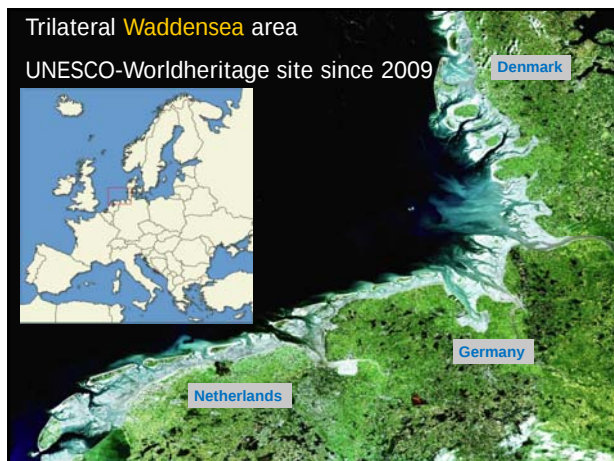
Woonklimaat Nederlandse provincies

Figuur 3.8: Woonklimaat in de provincies

Bron: CBS, ABF, Locatus, Bedrijfschap Horeca en Catering, MJK, NFC, TIN, Syswov, BSVL, WBO, bewerking Rabobank

Verkwelderingsplan Holwerd

Project Verkwelderingsplan 'Naar buiten Holwerd'

Project heeft tot doel de kwelder ter hoogte van de veerdam van de boot naar Ameland, als ecosysteem in zijn natuurlijke vorm te herstellen. De zee krijgt weer directe invloed op het gebied; de dynamiek en de ruimtelijke variatie worden weer vergroot. Door aanleg van drinkwatervoorzieningen voor het vee, slenkpassages, en veilige plaatsen voor overstromingen, is beweiding in de zomerperiode weer mogelijk.

Nevendoel is het kweldergebied weer toegankelijk en beleefbaar te maken voor recreanten (toeristen/ bewoners). Hiervoor wordt een struinaroute aangelegd, die grotendeels over het beheer- en onderhoudspad loopt, maar geschikt wordt gemaakt voor wandelaars. Door het (op termijn) bouwen van een buitendijkse vogelobservatiehut, is het mogelijk de werking van het getij, de interactie tussen dieren en de steeds wisselende omgeving, van heel nabij te kunnen meemaken. Ook kan de hut worden gebruikt bij vogeltellingen. De paden zullen aansluiten op de routes van het naastgelegen buitendijkse reservaat Noorderlech (Fryske Gea) en het bestaande binnendijkse ommetje van EcoLaNa.

Totale projectkosten: € 1.020.000, -
Bijdrage Waddenfonds: € 886.000, -

Wadden Infocentrum in Holwerd op de pier of op de dijk of bij het oude kassencomplex of Jachthaven?

Holwerd aan Zee?

Holwerd aan Zee!

Súd le:
Combinatie van:
- Toerisme
- Natuur
- Visserij
- Landbouw
(Bodemdaling, gaswinning, verzilting, vogels, paling, krimp)

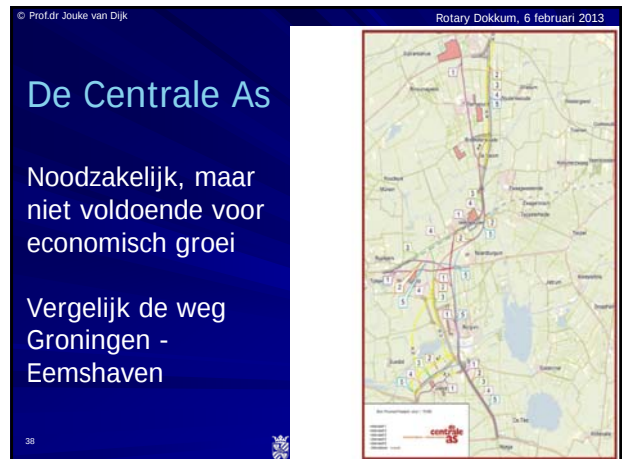
Esonstad

Maar één zwaluw maakt geen zomer!
En er is een regionaal concept nodig inclusief restaurants, uitgaan, arrangementen etc. etc.

Vliegen naar de
Duitse
Waddeneilanden:
€ 37 - 450

© Prof.dr. Jouke van Dijk Rotary Dokkum, 6 februari 2013

Conclusie

- Dongeradeel heeft voor de toekomst kansen als woon, werk en recreatiegebied.
- Voorzieningen beperkt nodig, wel bereikbaarheid, broadband ICT
- **Sleutelwoorden zijn: creativiteit, innovatie en ondernemerschap.** Hoe doen we dat?
- Súd Ie project: toerisme, natuur, verzilting
- Lauwersoog: vissershaven + toerisme
- Dokkum: cultureel erfgoed
- **Samenwerking tussen ondernemers en met de overheid**

39

rijksuniversiteit groningen

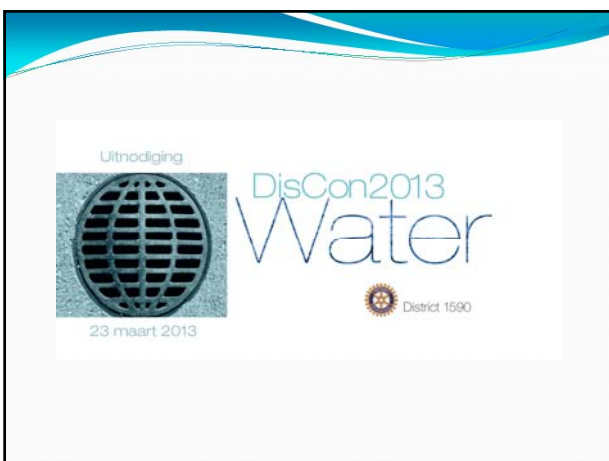
De Waddenacademie, het Waddenfonds en de regionale economie

Presentatie voor Rotaryclub Dokkum
Posthoorn, Dokkum, 6 februari 2013

Prof.dr. Jouke van Dijk
Voorzitter/directeur Waddenacademie

Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen RUG

Waddenacademie

Opzet presentatie

- Waarom water?
- Water en Rotary
- Opzet van de discon
- Voorbeelden
- Vragen

Waarom water?

- Eén miljard mensen in deze wereld heeft geen toegang tot schoon water en goede sanitaire voorzieningen.
- Gevolg: hoogte (kinder)sterfte, ondervoeding en onderontwikkeling.
- Nederland heeft veel kennis om hier wat aan te doen.
- Rotarians doet al heel veel.
- Discon biedt een mooi platform om elkaar te stimuleren en samen te werken voor dit doel.
- Naar een idee van Harmen Hoogeveen, opgepakt door onze gouverneur, Jan ten Sijthoff.

Water is het begin van de weg uit de armoede

Rotary Magazine
September 2012

1 mrd mensen geen toegang tot schoon water
Cholera, typhus, kindersterfte

Toenemend waterprobleem door:

Carl Stenhammer (President Rotary International 2005/2006):

RI wil een bijdrage leveren aan het realiseren van Millennium doelstelling 7B: halvering van het aantal mensen dat geen toegang heeft tot veilig drinkwater

Opzet van de Discon

- Ochtendprogramma in de Stadschouwburg (*alleen Rotarians en gasten*)
- Middag: grote waterbeurs in de Martinikerk (*open voor het publiek*): veel projecten zijn aanwezig en tonen zich – interactief – aan elkaar en aan het publiek
- Sprekers: Midas Dekkers, Bob Hiensch
- Dagvoorzitter: Jörgen Raymann
- Programma doorspekt met wereldwatermuziek

Wat vragen wij u?

- Kom naar de Discon 2013: 23 maart 2013 kosten € 35,- pp en € 50 per paar;
- Kent u water projecten in derde wereldlanden meldt ze dan aan!
- Kent u bedrijven die mogelijk willen sponsoren (bijvoorbeeld waterschappen of waterbedrijven) geeft u ons dat dan door.
- Aanmelden en alle relevante informatie:

• www.discon-groningen.nl

De Waddenacademie, het Waddenfonds en de regionale economie

Presentatie voor Rotaryclub Dokkum
Posthoorn, Dokkum, 6 februari 2013

Prof.dr. Jouke van Dijk
Voorzitter/directeur Waddenacademie

Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen

